

Előfizetési ár

Házhoz hordva:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 .
Negyedévre 2 .

Postán küldve:

Egész évre . . 9 kor. — fill.
Félévre . . . 4 . 50 .
Negyedévre . 2 . 30 .
Egyes szám ára 20 fillér.

Selmeci Újság

Társadalmi hetilap ¹³⁹¹

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség:

Péchy Antal-utca 41. szám.

Kiadóhivatal:

hova az előfizetések és hírdetések köldendők: Kossuth Lajos-tér 4. Zárda épület.

Apró hirdetések díja szávanként 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Főszerkesztő:

A főiskolai ifjúság

Felelős szerkesztő:

Wagner László dr.

Kiadó- és laptulajdonos:

Grohmann Gyula

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk.

Felhívás előfizetésre. Igen tisztelt Közönség!

Szinte hallani véljük a kedves fogadtatást.

Megint egy újság! Selmecbányán. Még hozzá társadalmi hetilap. Kik azok a vakmerő emberek? A naivság még nem halt ki?

•A cím nem szabatos. A forma izléstelen. A papir rossz. A betűk nem szépek. Sok betű és mégis csupa üresség. Egy újszülött tolakodó jövevény. Nincs pénz.

Kérjük. Ne dobják még félre a lapot.

Az újságot mi csináljuk *a főiskolai ifjúság*

Vagy úgy!? Igen.

Hölgyeim és Uraim! Egy testület. Olyan, melynek a városban nincsen párja. Vagyunk vagy 300-an.

Mindannyi fiatal, erős, szabad és független, mint a madár. Annyi pénzt nem kapunk, mint amennyit itt hagyunk. Nem önérdékből csináljuk ezt a lapot. Szívünk és lelkünk után indulunk. A jót, szépet és nemeset fogjuk hajhászni. Erőt és eleveniséget akarunk vinni a városba. Dolgozni akarunk, hogy másokat dologra buzdítsunk.

Gondolják meg a dolgot. Talán mégis csak el kellene olvasni ezt a lapot. Hiszen Önök mindannyian barátai az ifjúságnak. Talán elő is fognak fizetni?

Hogyan is történt a dolog?

Úton-útfélen hallottuk a dörmögést: Nincs úgy jól, amint van. Gáncsolják a várost. Sok az adó, nincsen kereset. A bér kicsiny. A föld hitvány. Pusztulunk stb. Az egyik közbeszól: Csináljunk újságot. Erre aztán szétszaladnak. Tenni senki sem tesz.

Mindenkinek van mondanivalója, de nem tud hol beszélni. A kérést sehol sem hallgatják meg, a panasznak helye sehol sem akad. Nincsen igazság. Hát ez nem jól van így.

Mi is újságot akartunk csinálni magunknak. Nem sokat tanakodtunk. Megcsináltuk. Itt van. A polgárokkal szövetkezünk. Ezen kezdjük.

Célunk az igazságot önzetlenül szolgálni. A város boldogulását előmozdítani. Azt, akinek arra szüksége van, munkást, földmivest, iparost, kereskedőt, hivatalnokot segíteni, ha — megérdemli.

Magunknak, testületeknek és egyeseknek teret akarunk szerezni, ahol a gondolatokat másokkal gyorsan és szabatosan közölni lehet, hogy szellemi és társadalmi téren a helyes irány érvényesülhessen. Annyiszor megtámadott jó hírnevünket meg akarjuk védelmezni.

Meg akarjuk ismertetni a várost s az itteni életet a szülőikkel, hogy tudják, hol és jól vannak-e fiaik. Összeköttetést akarunk minden irányban.

Foglalkozni fogunk mindennel, ami a város és vidék közönségét érdeklí és érdekelheti. Ápolni akarjuk a közérdeket. Ez irányban fel akarjuk rázni a város közönségét. **Megpróbáljuk, lehet-e a megindult pusztulást megállítani,** emberekbe munkakedvet és kitartást oltani, összetartást és szövetkezést létesíteni. Megkíséreljük, vajjon elérhető-e az, hogy a **polgárok jogaikat meggyőződésük szerint gyakorolják** és ne kicsinyes érdekből.

Egyyel nem foglalkozunk. Az állampolitikával, mert nem szabad és nem lehet e lap keretein belül.

Kritikát és közügyek feletti ellenőrzést azonban gyakorolni fogunk tárgyilagosan és igazságosan.

A lap irányát a megjelenő cikkekből fogja a t. olvasó közönség legjobban megítélhetni.

E helyen kérjük mindazokat, akiknek mondanivalójuk van, keressenek fel soraikkal. A jelzett kereteken belül szívesen helyt adunk minden megfelelő közleménynek, amely városi és más közérdekű ügyekkel tárgyilagosan, önzetlenül és személyeskedés nélkül foglalkozik.

Törekedni fogunk arra, hogy a közönség igényeit minden irányban kielégítsük és lapunkat tökéletesítsük.

A t. közönség támogatását kérve és várva, maradtunk

Selmecbányán, 1906, november 8-án.

Tisztelettel

Cél.

A szerkesztőség.

Post festa.

Az lehetetlen, hogy ne vegyük mi is ajkainkra szent nevét. Nem vagyunk méltók rá, de nem tehetünk róla, hogy fénye hozzánk is bevilágít.

Ki vagyok én — a bátor démon — ki megbirkózni merészelek az Ő nagyságával, kinek dicsősége áttörte a tulvilág kapuit s dacolt a századok feledésével? Evangelista vagyok, — ki hirdetni vágyom Nektek a Mester feltámadását.

Rákóczi neve! ihless meg fogyhatatlan tüzeddel!

Még nem sodorta le elhagyott fészünk kisszerűsége lelkemet a magaslatról, melyre Kassán emelt a visszahívott kuruc idők varázsa. Felkap a vágy, hogy meséljek Nektek, hazám elhagyott népe e magaslat gyönyörűségeiről.

Ábrándos álomkép borul a lelkemre . . .

Onnan Keletről, tengerben úszva jön felénk a Nap. Majd fényes szekéren a tüzek vágatnak Vele. Jön mind közelebb. Nyugat felé oszlik, — menekül a sötétség. Ahova fénye elhat, a virágok kifakadnak, ragyogó harmat száll ki a vizekből, hódol a természet előtt s századok óta nem hallott dal zeng a húrokon. Ő az úszó Nap — Rákóczi — a szabadság napja.

Az ész megáll. Tűnődik a csodán. Úgy tudja, valamikor régen meghalt az eleven Hős s messze idegenben a feledés fája századokon át hullatta Rá hervatag levelét. S im, a holtból élő lesz, a rajongás szele elsepri a feledés levéltakaróját. Az örök törvény megtörik: a szent Fejedelem visszajön onnan, a honnan másnak nincs visszatérés. Él a Hős Princeps s áldott kíséretével arany szekéren bevonul az ország szívébe, hogy meghazudtolja a halhatatlanság tagadóit . . .

Káprázat volt az, amire ébredtem.

A Fejedelem megérkezett örök trónusának a városába. Szólt a regéci kis harang. Világtalan vak éjszakában ez búcsúztatta valamikor el. S azóta folyton csak azt zokogta, hogy Rákóczi mit élt és mit szenvedett. *De most im, nem a visszasírás hangján zokog. Mintha nevet sorolna, a dicső idők vitéz martirjait szólítgatja a siri nyugalomból. S kiket hajdanában csatába vittek a nagy Rákócziak, szavára megjelennek a hősök sorra, mind . . . Riad a kürt. A lobogókat csapkodja a sebeség, a paripák száguldnak, a kard útát vág a labanc vérnek, halál, futás, táborok bomlása s romok támadnak a haragos kurucok nyomán. Egy titok hajtja őket, melynek teste nincs, de mely nélkül a nemzetek meghalnak.*

Álomkép ez is, — a hajdani valóság viszatérő képe . . .

Szívünk kívánta ezt az álmat a nemzeti érzés extázisában. Amit láttunk: Rákóczi zászlóit, a biboros mentéket, aranyos paripákat, deli apródokat, knrucos vitézeket, délceg lovasokat, pompázó színeket, — szóval, az egész tündéri sereget — az mind csak arra való volt, hogy álmainkat a hivséghez segítse.

Néma ámulásunkban úgy éreztük, hogy lehetetlen esküt nem tenni a szent szabadságra. Pro libertate vitam et sanguinem!

S ezt az esküt szívünk csendjében mindnyájan letettük a nagy Rákóczinak.

S azóta Rákóczi hadai megszáporodtak. A haza minden szülőtte első sorban az Ő katonáival. Volt katonáival a nemzet ez-

redéves egységében találkozunk, kiknek halhatatlanságuk az, hogy bennünk ma is élnek.

Csendes elhagyott fészünk szegény Népe! Állj meg e gondolatnál! Te nem láttad a feltámadt Rákóczit, csak olvastad a csoda hírét. Te nem élvezted a kurucok levegőjét, nem szívtad be ennek erejét. Nem láttad Rákóczink erős arcú kurucait, nem süjtött rád rettenthetetlenségük. Nem láttad a fejedelmi pompát, nem gondoltál a nagy vezér mártíromságára. Nem láttad a kassai sokadalmat, nem hevült szived a nemzet egységén. Nem hallottad a harsonákat, — kimaradtál a szabadságharc vágyából. Nem követted a szabadság Királyának hamvait, nem álmélkodtál a csodán, hogy *Rákóczi lelke előtted lebeg*, — ki meghalva ment el s feltámadva jött vissza hazánkba!

Rákóczi kürtje téged is hív. Emelkedj fel a magaslatra, hol a kurucok kérlelhetetlen serege táboroz. Követeld a magyar szabadságot, ápdol ennek kivánalmát gyermekeid szívében. Elmélkedj Rákóczi keservein s ha megértetted mártíromságát, végy részt győzteseitben.

Az önzetlenség, a lemondás ideáljának állíts élő emléket s szerelmének örök tüze lobogjon szivedben!

A honfűi bánat még ma sem ült el. Ma ugyan már nem léteznek azok az okok — áldás a Magyarok Nagyasszonyának — melyekről a nagy Fejedelem írja: „Ezek engem, ha Magyarországon időztem, elszomorítottak s ezek miatt elkeseredve kijelentettem, hogy nekem kötelességem a hazai jogok és törvények megvédelmezésére, melyekre mint sárosi főispán megesküdtem, lelkemet lekötni és életemet is kockára tenni,“ — azért még mindig vannak okok, melyek ellen, minthogy „annyi évek sürgetései, nyilvános panaszai, a császári udvarhoz terjesztett könyörgő levelei mit sem használtak s így az állapotok önkéntes megváltoztatásához semmi reményünk sem maradt fenn, nem szabad többet ezen lépések újra való kezdésére gondolnunk, hanem a járom lerázására, amelyet nyakunkra nehezdedni érzünk . . .“

A „járom“ ma is az, mely miatt Rákóczi szenvedett. A nemzet rabigája, a szabadság fájó sebé. S a fejedelem visszatértek bálmulhatta ebben a német állhatatosságát.

Krisztuséhoz hasonló keresztút volt Rákóczi élete s az Istenanya hét fájdalomával ölelkezik Zrinyi Ilona keserves Golgotájára. Nagypénteken haltak meg a nagy szenvedők.

Magyarok! mikor e napon Istenhez tértek, ne feledjétek, hogy Rákóczi lelke az isteni Mester halála napján nyerte el a többi királyokénál ragyogóbb koronát.

Magyar hölgyek! Zrinyi Ilona szívét hordjátok kebletekben!

E nagyjaink porai itt pihennek már közöttünk. A százados ábránd valóra vált: Rákóczi csapata együtt öröklik velünk s az új harci riadóra már Ő vezeti a magyart.

Magyarok Rádiuma — Rákóczi neve — gyógyítsd meg sebeinket!

Vihnye fürdő kérdéséhez.

Megkezdődött a háború. Tanács, számvevőség, gondnok, már hadilábon állanak.

A közvéleménynek megoszolnia nem szabad, mert különben városunk vallja kárát.

Kisült, hogy a számvevőség számadásai rosszak. Az intéző körök eljárása nehézkes és nem megfelelő.

Szomorú, de nagyon szomorú! A tanulások levonására és az okulásra azonban nagyon alkalmas dolgok.

Én azt hiszem, hogy a fürdőgondnok számadásai sem biztosak.

Valamennyien megegyezünk abban, hogy a fürdő haszonhajtó vállalat és a gondnok ügyes ember. Sokat tett és sokat tudna tenni.

Ezekből a tényekből azonban nem az következik, hogy a házi kezelés üdvösebb, mint a bérbeadás.

Én, mások meggyőződésének nagy tisztelője vagyok még akkor is, ha az enyémmel nem egyező sőt akkor is, ha az rossz. Ez azonban nem gátol abban, hogy önállóan gondolkozzam és a magam véleményét ki ne fejezzem.

A fürdő állandó kezelését városi tisztviselő alkalmazásával sulyosbitva, határozottan veszedelmesnek tartom. Ezt csak kényszerű szükségéből tartom türethetőnek.

A számadások rosszak és azok is maradnak. Én meggyőződésemet nem ezekre, hanem a köztudomású tényekre alapítom.

Mindenki tudja, hogy haszonhajtó vállalatok állami, törvényhatósági, községi kezelésben a bürokratikus felfogás és eljárás folytán ritka kivétellel mindig szánandó eredményeket mutatnak fel és igen sok esetben bukással végződnek.

Azt is tudja mindenki, hogy az ilyen vállalkozók által rendszeresen és rendszeresen rosszul javadalmazott állami, törvényhatósági, községi tisztviselő, akármilyen lelkiismeretes és tisztességes is, eredményes gazdasági tevékenységet kifejtteni nem tud.

Sajnos! a mi városunk e tekintetben nem tartozik a ritka kivételek közé. Mutasson nekem valaki egy, csak egyetlen egy haszonhajtó vállalatot, melynél a mi városunk boldogult.

Ezek előtt a tények előtt szemet hunyni nem szabad, nem lehet.

Minden üzletnél gyors felfogás, gyors elhatározás és ténykedés, óriási elevenség és speciális üzleti szellem kell. A mi tisztviselőink nem ebben a szellemben vannak nevelve s ha akad is ilyen, erőit békóba veri az irka-firka, a felettes fórum, a nehézkes eljárás és a paragrafusok.

Ékesen szólóan bizonyítják ezt a mi fürdőgondnokunk nyilvánosságra hozott jelentései.

Vannak más szempontok is, melyek véleményem megalkotásánál vezéreltek.

Megegyezünk mindannyian abban, hogy városunk nagyon szegény és a fürdő jövedelmezőbbé tétele óriási befektetéseket igényelne.

Honnan vegye városunk azokat a befektetendő tőkét? Azt mondják fokozatosan, apródonként; de hát az ilyen befektetés is honnan kerüljön ki?

Az, aki nagyobb terhet vesz vállaira, mint amennyit elbir, — elbukik. Ez ősigazság.

Ugyanaz az üzlet nem mindenkinek haszonhajtó egyformán. Aki a maga pénzével dolgozik 6—8% haszonnal boldogul, aki a más pénzért kamatot fizet, az ilyen vállalkozással csődöt mond. Van-e nekünk pénzünk és annyi pénzünk?

Bolondítsuk magunkat. Mondjuk, hogy lesz. Akkor is hiba van.

Egyszerre ezeket fektetünk be, a hasznot pedig fillérenként kapjuk. Az ezek megmaradnak tehernek, a fillérek elenyésznek anél-

kül, hogy a város közönségének abból használna lenne.

Mutassák ki házi kezelésünk ideje alatt mennyi lett befektetve, hol vettük a pénzeket, mennyi kamatot fizettünk, aztán tessék kimutatni, mennyi tőke lett a kölcsönből törlesztve s hova lett a kimutatott haszon az a része, ami nem tőketörlesztésre lett fordítva? A nagy fene haszon folytán hány százalékkal csökkent a pótdónt?

Azt mondják, később lesz látszatja a haszonnak. Mese. Most vagyunk agyonnyomorítva. Nekünk most kell a haszon és nem husz év múlva. Azért ami lesz, nem hagyjuk magunkat jobban agyonnyomorítani.

Aztán miféle felfordulás. Van egy téli főjegyzőnk és egy nyári gondnokunk. Ez kérem, nem jól van.

Ha külön tisztviselőt alkalmaznánk gondnokként, még rosszabbul tennénk. Olyan újabb teher szakadna a nyakunkba, amelyre a jóslások szerint akkor kerülne talán csak fedezetünk, amikor az a kilátásba helyezett haszon kezdődne. Ez nagyon hosszú terminus.

Bérbe kell adni a fürdőt.

A bérbeadásnál biztosítani kell a lehető legnagyobb nyilvánosságot, a lehető legnagyobb versenyt. A sikra szálló tőkének és vállalkozóknak nem szabad a versenyben akadályokat gördíteni. Vihnye tényleg speciális gyógyfürdő, fog akadni vállalkozó bőven, ha nagykerü hirdetést csinálunk. Nem szabad egy-két felbízott bérlet ajánlata után indulni és abból okoskodni.

Ha a bérlet annyi hasznot nem is hajtana, mint amennyi kimutatva lesz a gondnok által, ennek a kevesebb haszonnak több látszatja lesz, mint házi kezelésnél a csak remélt nagyobbak.

A kockázat elesik.

Az ajánlatok jobban fogják mutatni, mennyi haszon remélhető, mint a mi számadásaink. A törvényhatósági bizottság kikötheti magának az ajánlatok mellőzését és a házi kezelés mellett való döntést, ha elég kedvező ajánlatok nem tétetnének.

Gondolkozzanak azok, akik döntésre hivattak. A közérdeket tartsák szem előtt. Ezzel jobban ápolják a maguk érdekeit, mintha önös célokat szolgálnak.

Wagner László dr.

Számtiszt—mérnök.

A város kataszteri térképe a városi számvevőség helyiségében van elhelyezve. A vitás birtok- és határkérdésekben az ingatlanok tulajdonosai ott keresnek és kapnak felvilágosítást.

Ebben még semmi helytelenség nincs.

A szabálytalanság ott kezdődik, hogy tájékozatlan emberek abban a hitben, hogy a számvevőség jogosult a vitás kérdések eldöntésében eljárni, kérelmeket terjesztenek elő a térképmások kiadása és határok kimérése iránt s akad a számvevőség körében olyan ember, aki erre díjazás ellenében vállalkozik is.

Az állítás nem alaptalan.

Penczeli József és Kolakovszki Mária f.-római lakosok között vitás határkérdés támadt. Penczeli József jóhiszeműleg Murányi Károly számtisztet kérte fel a határok kimérésére. Ez a számtiszt 1906 október 26-án reggel,

a hivatalos órák alatt megjelent a kataszteri térképpel a római rendőrbiztos kíséretében a helyszínén, kijelölte a határokat és 10 korona díjazást fogadott el.

Az eljárás után Penczeli József jóhiszeműleg bizva az eljárás törvényességében és Murányi Károly által állított jogok erősségében, önkényesen, a nevezett szomszéd tiltakozása dacára, a határjel vagy kerítés felállítására végett gödröt ásott s ezzel birtokháborítást követett el, amely viszályoknak, pereskedésnek hintette el magvát.

Nyilvánvaló, hogy a számtiszt eljárása erősen szabálytalan.

A térképet nem volt szabad kivinnie, mert ez fontos hatósági okiratot képez, melynek állandó ellenőrzés alatt kell állania.

Annak kivételével és a rendőrbiztos közbenjárásával a feleket az eljárás természete tekintetében megtévesztette.

A hivatalos órák tartama alatt magán és meg nem engedett ügyködéssel foglalkozott s ezért díjazást is elfogadott.

Elvonta a rendőrbiztos a hivatalos ténykedéstől.

Az ingatlan tulajdonosait helytelenül informálta és okot szolgáltatott a költséges pereskedésre.

Ez a visszás szokás már régen divatban van, ennek megszüntetése végett haladéktalan intézkedést kérünk.

Wagner László dr.

Furcsaságok.

(Balekky Aladár, már két hónap óta párbajképes férfiú levele első báljáról.)

Kelt 1906. okt. 4. Bagos és Kóród sz. kir nagyközségeiben.

K. Szüleim!

Egy tapasztalt barátommal tegnap bálban voltam (ő már 19 éves és mindig tanulunk együtt.)

Itt a bál nem olyan jó, mint otthon a táncpróba volt. Senki sem akar »Gratiannát« és »Magyar Sottist« táncolni. De azért nagyon érdekes volt. Először egy piszkos, de kicsi szobába mentünk, amelyben több pap és néhány ur asztaloknál ültek és bort ittak. Aztán egy nagyobb szobába nyitottunk, ahol a szögletben cigányok ültek, a közepén pedig egy fiú és egy lány sétált. A falra deszkák voltak szögezve, amin sok szép szőke lány állott és hozzájuk közel fiúk voltak. Én kérdeztem a tapasztalt barátomat, miért van ott fenn az a sok lány, mikor itt bál van és miért nincs itt több ember, mikor már a kezdete egy órával elmúlt a bálnak. Ő sorba elmondta, hogy egyik szép lány azért van ott fenn, mert már menyasszony, a másik, mert még nem menyasszony, a harmadik, mert szeretne menyasszony lenni, a negyedik . . . Ezt nem mondom meg, mert olvashatná esetleg ezt a levelet és magára ismerne. A barátom azt is mondta, hogy azért vannak ilyen kevesen, mert ez a nagyközség ősi hely és az őskorban az előkelők mind későn mentek mindenhová és itt mindenki előkelő. És hogy ez a két szoba az »összes termek« név alatt van a lexikonban.

Én ezeket nem igen értettem, pedig egészen a szupéig gondolkodtam, amikor egy pincér, aki leöntött mártással, megharagudott rám és azt mondta: semmi közöm hozzá és ő nem is pincér, hanem favágó. Később énekeltünk, mint otthon az arató ünnepen, tehát a szupé egész jó lett volna, de bor helyett itt timsós-spirituszos limonádét szoktak inni.

Kérlek k. szüleim, küldjétek 39 koronát, mert két jegygyűrűre és egy pár kalocsnira van szükségem. T. i. a gardrobból ellopták a kalocsnimat, no, majd máskor az utca közepére teszem — onnan is ellopják, de legalább nem kell 10 krajcárt érte fizetnem.

És én titkos vőlegény vagyok; ezt muszáj, mert itt minden fiú az és rólam már sokan tudják, hogy tegnap egyszer táncoltam és kétszer szerettem volna táncolni egy leánnyal. Ha vőlegény leszek, én is a karzatra mehetek, ami jó lesz talán, mert az »összes termekben« a földszinten nem nagyon jó az illat.

Sietve zárom a levelem és vagyok szerető fiatok

Ali.

HIREK.

— **A kegyelet napja.** Mindszentek ünnepén és halottak napján megindult az élő város a holtak városa felé. A mindennapi élet küzdelmeinek áradatába merülő ember ezen a két napon ragyogó fényvel és pazar gyászpompával engesztelt meg azokat, akikre egyébkor kevés ideje marad gondolni. A főiskolai ifjuság az idén is, mint minden esztendőben, kizáródokolt a temetőbe elhunyt tanárainak és kollegáinak sírjaihoz, amelyek szépen fel voltak díszítve és kivilágítva. Este $\frac{3}{4}$ -kor a főisk. kör gyászba vont zászlója alatt gyülekezett az ifjuság a Főiskolai Kör előtt, ahonnan zeneszóval, fáklyákkal és bányamécsekkel vonult a temetőbe, ahol nagy közönség csatlakozott az ifjakhoz s nyomon kísérte őket egyik sírtól a másikig. Négy sírnál — a legutóbb elhalt négy ifjú sírjánál — beszéltek az ifjuság szónokai. *Dávid Béla* köri elnök sírjánál *Letső László* dr. tartott emlékbeszédet, megelőzőleg pedig a főisk. énekkar énekelt. *Zsembery Kornél* sírjánál *Wundszám Sándor*, *Novák Bélánál* *Isaák László* és *Kapellát Miklósnál* *Blickhardt József* beszéltek. A temetői látogatás után ősi szokás szerint vidám zeneszóval vonultak a *Wintersteinhoz* gyász-salamanderre — Ugyancsak halottak napjának délutánján *Podhragyay Pál* prépost plébános a »Leányvári templomban« megható hazafias szent beszédet mondott, melyben a 13 aradi vértanúról és II. Rákóczi Ferencről emlékezett meg.

— **Az 1907. évi virilisták névjegyzéke.** Az állandó bíráló választmány f. hó 3-án tartott ülésében tárgyalta Kachelmann Viktor dr. és Wagner László dr. felebezését a legtöbb adót fizető thsági biz. tagoknak 1907 évi névjegyzéke ellen. Kachelmann V. dr. azt kifogásolta, hogy az összeállításban csak egyszeres adószámítással lett felvéve, Wagner László dr. pedig azt felebezte meg, hogy a virilisták névjegyzékébe bekerült és a többieknél a kétszeres adószámítás eszközöltetett Az állandó választmány szószerint a következő végzést hozta:

»Az összeállításban minden egyes adófizető csak egyszeresen volt számítva, mert az 1887: XXI. t.-c. 27. §-a értelmében senki sem igazolta az adószámítás kétszeres jogosultságát s így e kedvezménytől az 1907 évre terjedőleg minden egyes igényjogosultságtól elesett s így a felebező Kachelmann Viktor dr. adója is csak egyszeresen volt számítható. Bélabányáról pedig azért nem volt senki bevehető, mert egyetlen egy adófizetőnek az adója sem érte el azt az adóösszeget, melynek alapján a legtöbb adót fizetők sorába helyet nyerhetett volna.«

Bányamunkások küldöttsége. 12 tagu munkás küldöttség utazik Ungár Kálmán dr. ügyvéd vezetésével f. hó 10-én Budapestre, hogy átnyújtsa a pénzügyminiszternek a bányamunkások memorandumát. A küldöttséget Wekerle pénzügyminiszter hétfőn fogadja.

— **Tudomásul!** Selmechánya törvényhatósági joggal felruházott sz. kir. városban a közigazgatás ügylátszik csak pizskozatban vitetik; ennek megfelelőleg természetesen az okiratok is csak impurumban készülhetnek. Kár, hogy nem találták még fel a gondolatok hektografálását, hogy ne kerülne annyi fáradságba az adatok közlése. Mert bizony Selmechányán úgy van, hogyha a közigazgatás tudomását egy emberrel közölte, minden további érdeklődőnek azt kénytelen válaszolni, hogy: »nem tudjuk, memoriánk csak egy példányban volt meg — elfogyott, nem közölhetjük, mert a pizskozatot kiadtuk.« Ennek tulajdonítható, hogy a f. hó 13-án megtartandó thatósági közgyűlés tárgysorozatát olvasóinkkal e lapban nem közölhetjük, miután hosszas utánjárással sem tudtuk megszerezni, mert a polgármester ur a város hivatalos lapja nyomdájának elküldötte s több példányban *ügylátszik, nem volt meg a tárgysorozat a városházán.*

— **Esküvők.** *Niderland Pál* főiskolai gépész bájos és művelt leányát *Valériát* f. hó 5-én vezette oltárhoz *Molnár Nándor* baglyasaljai bányamérnök. — Fényes esküvő volt f. hó 6-án az ág. hitv. evang. templomban, amidőn *Vojtás Mátyás* gymn. tanár, városi thatósági biz. tag szépséges leánya *Vilma*, esküvőt örök hűséget *Balogh Sándor* aranyidai kohómérnöknek. A fiatal párt *Zsámbor Pál* lelkész eskette, aki gyönyörű beszédet intézett hozzájuk. Esküvő után lakoma volt az örömszülok házában amelyen számosan vettek részt közéletünk jelesei közül. — *Kachelmann Károly* gép- és sörgyáros eljegyezte *Mágótsy-Ditz Edith* urleányt. *Mágótsy-Ditz Sándor* budapesti egyetemi tanár leányát.

— **Előadás a vakokról.** *Hudra József*, a kecskeméti vakok intézetének végzett növendéke érdekes előadást tartott f. hó 5 és 6-án az iskolákban a vakok tanításáról és ipari foglalkoztatásáról. Az érdekes előadás sokan hallgatták végig.

— **József kir. herceg szanatórium-egyesület** (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám.) A hercegprimás pásztorlevelében az esztergomi főegyházmege valamennyi templomában a fenti egyesület alapjára, tudvalevőleg, gyűjtést rendelt el. E gyűjtés nálunk november 1-én volt.

— **A selmeci takarékpénztár** az elhalt *Hlawacsek Andor* és a kilépett *Heincz Hugó* igazgatósági tagok helyett, ifj. *Oszvaldt Gusztáv* és *Szever János* póttagok lettek cégjegyzési jogosultsággal az ipolysági törvénysszéknel bejegyezve.

— **Elveszett pénz.** *Kolár Mihály* lengei lakos a hetivásár alkalmával elvesztett 1229 korona 69 fillért. Ebből *Kahle Frigyes* mérnök 175 koronát megtalált; ez az összeg ugyanis külön csomagban volt. A szerencsétlen károsult most várja a mesebeli becsületes megtalálót. No, azt hisszük, hogy hiába várja. Egy-egy csak előfordul ebből az emberfajból — de kettő egymásután!?

— **Selmeci csendélet.** Folyó hó 6-án az »esti korzón« sétáló hölgyek és urak kiváló élvezetben részesültek. Egy részeg vagy haragos munkás a legdurvább káromkodások között lejtett végig a terraszon. Ez sem az utolsó dolog látványnak, — hanem az igazi műélvezetet a sarkon álló »rend« ör okozta, ki oly mozdulatlanul állott, hogy szobornak nézte volna az ember, ha nem mosolyog jóízűen a sétáló hölgyek pirulásán.

IFJUSÁG.

— **Lapunk** Selmechánya társadalmi életének fényképezésével s a nyert képek bírálatával akar foglalkozni. Természetes hát, hogy az ifjuság számára külön lemezt helyezünk a gépbe. A város közönsége, valljuk meg, a főiskolai hallgatóságban olyan tömeget lát, amely arra rendeltetett, hogy egyrészt lakásbért, kosztot fizessen, másrészt,

hogy csendet háborítson, kellemetlenséget okozzon. Igen, a legtöbben szükséges rossznak tartják az ifjuságot.

Száz hibáját lehet felsorolni az ifjusági életnek, de ezer körülményt találhatunk, a melyből kitünik, hogy ez az élet szép, nemes. Ez a rovat nyitva van mindenki számára, aki az ifjuság hibáit ostorozni vagy jó tulajdonságait védeni akarja. Ebből a rovatból tiszta képet nyerhet polgár, szülő, az ifjusági életről. Megtudhatja minden érdeklődő, mit is csinálnak azok a fiúk, mikor sem előadáson, sem korcsmban nincsenek?

— **A főiskolai kör házának ügye** végre gyorsan közeledni kezd a megtestesülés felé. A házalapkezelő bizottság számba véve a rendelkezésére álló összegeket, arra az eredményre jutott, hogy a biztos jövedelmek, mintegy 50 ezer koronás amortizációs kölcsönnek felelnek meg.

Legtöbb nehézséget a telek kérdése okoz, nem is számítva a helybeli pénzintézetek húzódozását olyan reális üzlettől, mint p. o. egy olyan főisk. otthon felépítése volna, melynek földszintjét 20—25 diáklakás, emeletét pedig körli helyiségek foglalják el. Ezen ház építési költsége a kör erre a célra lekötött jövedelmével s az ingatlan értékével biztosítva s egyrészt ugyancsak a fenti jövedelmekkel, másrészt a lakásbérekkel jövedelmezőleg törleszhető lenne. Csak nem kell vizözöntől s földindulástól félni.

Különbben az ifjuság a helyzet tiszta megítélhetése céljából vidéki pénzintézetekkel is valószínűleg érintkezésbe fog lépni.

— **A kassai Rákóczi-ünnepen** főiskolánk 21 tagu küldöttséggel vett részt, amely küldöttséget nem ugyan azért, mert nagy volt, — mint t. laptársunk írta — hanem »az ünnepély fenségéhez méltó férfias, komoly magatartásáért« *Semsey min. tanácsos*, az ünnep kormánybiztosa, külön megdicsérte.

— **Fogadtatásunk Kassán** igen furcsa volt. El nem tudom képzelni, hogy mivel adtunk okot arra, hogy a kassai jogászok a legcsekélyebb vendég szeretetben sérh részestettek bennünket, ugyanmilyra, hogy még leveleinkre sem válaszoltak. Pedig nem kértünk tőlük nagy dolgokat, csak azt, hogy ha még nem késő, gondoskodjanak elszállásolásunkról és küldjenek ki egy rendezőt az állomásra, ki elkalauzoljon bennünket. De meg ez utóbbi csekélyke szivességben sem részesültünk.

Hanem, igenis, részesültünk méltatlan és reánk éppen nem illő megjegyzésekben. No, de ezt ne bolygassuk.

Olyan megjegyzésről is hallottam, hogy mi csak feltűnést akarunk Kassán kelteni. Ezen oktalan kifakadást valószínűleg az a tény csalta ki belőlük, hogy mi az ünnepély komolyságát teljes mértékben felfogva, nem ide, oda tekintgetve, neveigélve ácsorogtunk a menetben, hanem igenis, magatartásunk olyan volt, mely mindenen megelégedését kivívta.

Ha a gazdászok szivességéből nem kaptunk volna szállást — megvonván maguktól saját helyiségüket — a kávéházban kellett volna aludnunk a márvány asztal mellett.

— **A főiskolai kör közgyűlést** tartott f. hó 7-én, amelyen a házalapkezelő-bizottság jelentésén kívül, ami főtárgyként volt felvéve, a Kör és a »Selmeci Ujság« közötti viszonyt szabályozták. Az elfogadott megállapodás szerint a laptulajdonos 25%-ot a házalap javára juttat a lap tiszta jövedelméből s ezzel szemben a kör kötelezi magát a lap szellemi ellátására. A közgyűlés továbbá *Esztó Péter* kezdeményezésére elhatározta egy *Qyorsiró kör* létesítését.

— **Az „Erdélyi kör“** f. hó 10-én este 8 órakor *Heim Antal* vendéglőjében hivatalos estélyt tart.

— **A Főiskolai segítő egyesület** f. hó 2-án tartotta *Bartha Béla dr.* főbányatanácsos elnöklésével ez idei tanévben első választmányi gyűlését, amelyen az október havi segély osztás került tárgyalás alá. Összesen 42 főiskolai hallgató folyamodott segélyért. A választmány a kérvényeket egyenkint tárgyalás alá vévén, 30 esetben állapította meg a segély indokoltóságát. A 30 ifju között havonként összesen 280 korona kerül kiosztás alá.

MULATSÁGOK.

Balek bál.

Mosolygó, bájos babaarcok, táncos, izgatótt balek-sereg, szín, hangulat, virág, jókedv, ez jellemezte a szombati balek bálát. Igaz elismerés illeti meg a balekokat, hogy ilyen szép bált rendeztek. A terem, az öreg városi Vigadó impregnált falai, izlésesen s az eddigi szokástól elterően, pazarul voltak díszítve. A bálát *Asbóth Pál* bálelnök a bálanyával *Herrmann Miksáné* urasszonnyal nyitotta meg. A hölgyeknek a baleksereg meglepetésül izléses táncrendekkel kedveskedett, amelyre csak az a megjegyzésünk, hogy ma már a táncrendben stilszerűséget keressünk s ez a táncrend csak annyiban volt az, hogy balekul választották meg.

A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: *Herrmann Miksáné*, *Fodor László drné*, *Kövevény Ferenc drné*, *Broszmann Jenőné*, *Özv. Klement Gyuláné*, *Liha Antalné*, *Gerő Gusztávné*, *Urbán Antalné*, *Tóth Imre drné*, *Fizély Károlyné*, *Bötdger Józsefné*, *Kellner Aurélné*, *Simay Cézárné*, *Özv. Meskó Sándorné*, *Lacziák N.-né*, *Fiedler Gyuláné* stb.

Lányok: *Fodor Olga*, *Klement Erna* és *Elza*, *Fizély Ilonka*, *Gerő Eta*, *Pataky Paula* (Budapest) *Fiedler Alexa* és *Nelli*, *Balázs Ilona*, *Schultz Ida*, *Bötdger Elza*, *Liha Mici*, *Urbán Ilonka* és *Margit*, *Betrus Anikó*, *Broszmann nővérek*, *Weszter Frida*, *Tóth Aranka*, *Mesko Ella* és *Jolán*, *Lacziák Angela*, *Kellner Aranka* stb.

A karzaton is diszes közönség foglalt helyet, akik közül sikerült a következő hölgyek neveit feljegyeznünk:

Asszonyok: *Fekete Lajosné*, *Faller Károlyné*, *Szentistványi Gyuláné*, *Schelle Róbertné*, *Özv. Kubacskané*, *Winkler Lajosné*, *Szitnyay Józsefné*, *Illés László drné*, *Özv. Kárpáthy I.-né*, *Baán Elemérné*, *Groszmann Vilmosné*.

Lányok: *Schelle Ili*, *Szentistványi Mici*, *Kubacska nővérek*, *Tóth Rózsika*, *Árkossi Ferike*, *Faller Irike*, *Szitnyai Mici*, *Kárpáthy Jolán* és *Mariska*, *Baán Margit*, *Kaldrovits Mada*, *Groszmann nővérek*.

A jelen volt notabilitások névsora a következő:

Herrmann Miksa, *Fodor László dr.*, *Bartha Béla dr.*, *Bárdossy Antal*, *Cseh Ernő*, *Hlavathy József*, *Guba Pál*, *Tökés Lajos*, *Kövevény Ferenc dr.*, *Liha Antal*, *Urbán Antal* stb., stb.

A zenét természetesen *Balogh Laci* szolgáltatta. A tánc reggelig tartott.

Egyleti élet.

Függetlenségi és 48-as kör Selmechányán. A legutóbbi képviselő választáskor Függetlenségi és 48-as párt alakult Selmechányán, mely már a választás lezajlása után elhatározta, hogy egy »Függetlenségi és 48-as kör« fog alakítani, ahol nemcsak a politikai, hanem egyáltalában a várost érdeklő ügyek

is megvitatás alá jönnének. Ugylátszik, hogy a terv valóra fog válni, mert f. hó 1-én a »Függetlenségi és 48-as kör« megalakulását szervező bizottság felhívást bocsátott ki a polgársághoz a kör megalakítására vonatkozólag. Az alakuló gyűlés f. hó 11-én d. u. 3 órakor lesz a Városi Vigadó nagytermében.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza, névtelen levelekre nem válaszolunk.

Hölgyeim! Uraim!

Tessék besétálni! Ebből a rovatból mindent meg lehet tudni, csak kérdezni kell. Szívesen adunk mindenről felvilágosítást — amihez t. i. értünk. Örömmel adunk tanácsot szívügyekben, vigasztalást bánatban, receptet teasüteményhez, utasítást hernyóirtáshoz. Lelkesedve nyugtázzunk jótékony adományokat. És e mellett nem kérünk semmit, csak egy parányi kis meleg szeretetet vig kis gardánk iránt!

A legtökéletesebb diskreciót emlegetnem sem kell. Sőt önöknek hölgyeim megsugjuk, hogy okos és szelemes levélkéikre, még ha alá nem írják is, válaszolni fogunk.

Sas. Az elsőnek sorát ejtjük. A második kissé darabos és sokszor megírt gondolatokat mond el. Keressen fel kérjük, máskor is.

Judith N. R. Igen szépen kérjük, vegye kegyelmébe kicsiny lapunkat s örvendeztessen meg itt-ott kezeírásával.

Felkérjük a Selmecebánya vidékén lévő községek igen tisztelt jegyzőit, hogy legyenek kegyesek lapunkat figyelmükre méltatni s velünk a hatóságuk területén észlelt érdekesebb eseményeket közölni.

Hirdetések

a „Selmecei Ujság“ részére

felvételnek

a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ajánlatokhoz, melyek valamely jelige alatt küldetnek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalhatunk. Azokat az ajánlatokat, és leveleket, melyeket az apró hirdetés megjelenésétől számított 4 hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Lakásokat, butorozott szobákat a legbiztosabb eredménnyel közvetít a »Selmecei Ujság« apróhirdetés rovata.

Figyelemre méltó! Saját fehérnemű varrodában férfi ingek, lábravalók és turista ingek a legtartósabbak! Sümegeh János.

Aki tartós anyagból házilag készült **gyermek-, leány- vagy női fehérneműt** beszerezni óhajt, forduljon hozzám, mert **saját fehérnemű varrodában** minden e szakmába vágó cikke a leggondosabban készülnek.

Sümegeh János.

Hirdetmény. 500 mm. jóminőségű szénát egészben vagy fuvaronként eladok.

Wagner László dr.

Három főiskola hallgató a német nyelv tökéletes elsajátítása végett fiatal német társalkodónőt keres. Ajánlatok »Társalkodónő« jelige alatt a kiadóhivatalba.

Üzlethelyiség változtatás.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint évek hosszú során át a Fleming-féle takarékpénztári házban levő

férfiszabó

üzletemet november 1-től az **Ezüst-u. 13-ik szám alá (Jezsek-féle ház)** helyeztem át.

A n. é. közönség eddig tapasztalt jóindulatu támogatását továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel:

Friebert Ferenc

2—1

férfiszabó.

Urbánek József cipész.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát, úgymint: **férfi-, női- és gyermekcipőket, uri- és vadász-csizmákat, a legújabb divat szerint.** Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Selmecebányán, városház épület.

Sürgős

jelentés.

Alulírott bátorkodom tiszteletteljesen értesíteni, hogy **divat-, vászon- és rövidárú üzletemet** a beköszöntött őszi és téli idény alkalmával a bevágó cikkek **minden újdonságaival** dusan felszereltem.

Női divatcikkekben ajánlom a legújabb **ruhakelméket, szintartó flanelleket, barchetteket** stb. s kiemelem különösen, hogy raktáramat ez idén **női konfekcióval**

is kibővíttem s így nálam **kizárólag csakis idei,** legújabb divatu **női- és leánypaletók, kabátkák, zubbonyok** stb. bámulatos jutányos áron kaphatók. Nemkülönben ajánlom dusan felszerelt

férfikalap raktáramat

is b. figyelmébe, valamint **fehérnemű varrodámat,** melyben mindennemű női-, férfi- és gyermek fehérneműeket rendelésre is a legpontosabban készíttetek. **Turista ingek, meleg alsóruhák, harrisnyák, keztyűk, vásznak, esernyők, sárcipők, szőnyegek, paplanok** stb. nagy választékban.

Meglepető olcsó árak!

Szíves látogatását kéri

Mély tisztelettel

Sümegeh János,

Hirdetés.

Felkérjük mindazon selmecebányai háztulajdonosokat, akiknek eladó telkük vagy házuk van, hogy eladási feltételeiket f. évi december hó 1-ig a »Főiskolai Kör« elnökségéhez benyújtani sziveskedjenek.

Selmecebányán, 1906. november hó 8-án.

Isaák László

a »Főiskolai Kör« elnöke.

Dr. Ribiánszky Kálmán

a házalap kezelő biz. elnöke.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a

„Selmeci Ujság” nyomdája

már megkezdte működését.

A nyomda készít mindennemű nyomtatványokat, ugymint: műveket, lapokat, hivatali, ügyvédi, üzleti nyomtatványokat; levélpapírokat, eljegyzési kártyákat, diszes báli meghívókat, falragaszokat, névjegyeket stb. a legmodernebb, legizlésesebb kivitelben, gyorsan és pontosan, a legjutányosabb árak mellett.

Felkérjük lapunk t. olvasóit, barátait, hogy nyomtatványaikra vonatkozó becses megrendeléseikkel is sziveskedjenek a

„Selmeci Ujság” nyomdáját
fölkeresni.

A mélyen tisztelt közönség becses pártfogásába ajánlja magát
Selmecbánya, 1906. november hó.

kiváló tisztelettel

Grohmann Gyula,

könyvnyomdatulajdonos.
Zárda épület.